

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
Келажаги
буюк
давлат

2023 йил — ИНСОНГА ЭЪТИБОР ВА СИФАТЛИ ТАЪЛИМ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2023 йил 6 сентябрь, № 186 (8529)

Чоршанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ПОКИСТОН ДЕЛЕГАЦИЯСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 5 сентябрь куни Покистон Ислон Республикаси Қуролли кучлари Қуруқлик қўшинлари қўмондони генерал Асим Мунир бошчилигидаги делегацияни қабул қилди.

Ўзбекистон билан Покистон ўртасидаги кўп қиррали ҳамкорликни янада ривожлантириш ва стратегик шериклик муносабатларини мустаҳкамлаш масалалари муҳокама қилинди.

Сўхбатда илгари қабул қилинган "Йўл харитаси"га мувофиқ ўзаро савдонинг юқори ўсиш суръатини давом эттириш, инфратузилмавий лойиҳаларни тезлаштириш ҳамда икки мамлакат етакчи корхоналарининг кооперация алоқаларини кучайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Минтақавий хавфсизликни таъминлаш юзасидан, шу жумладан, Афғо-

нистондаги вазиятнинг ривожланиши нуқтаи назаридан фикр алмашилди. Термиз — Мозори-Шариф — Пешовар темир йўлини барпо этиш лойиҳасини илгари суриш мақсадида амалий саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш муҳимлиги таъкидланди.

Ў.А.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ: МУСТАҚИЛ ТАРИХИМИЗДА БИРИНЧИ МАРТА БУНДАЙ ШАҲАР ҚУРЯПМИЗ

Президент Шавкат Мирзиёев 5 сентябрь куни Янги Тошкент шаҳрининг Бош режаси лойиҳаси билан танишди.

Бугунги кунда Тошкент шаҳрида яшаётган ва ишлаётган аҳоли сони қарийб 5 миллион нафарни ташкил қилмоқда. Кўплаб уй-жойлар, муассасалар барпо этилиб, инфратузилма тармоқларига юклама ортмоқда. Шунга қарамай, яна йилга 20 минг хонадонли уйлар, 40 дан ортиқ мактаб, боғча, поликлиника қуришга талаб бор.

Урбанизация суръатидан келиб чиқилса, яқин йилларда аҳоли сони янада кўпаяди. Давлатимиз раҳбари бу масалани алоҳида эътиборга олиб, Тошкентни ривожлантириш режаларини 15 — 20 йил олдиндан белгилаш вазифасини қўйган эди. Шундан келиб чиқиб, шаҳардан ташқарида, замонавий архитектура ютуқлари асосида янги марказ қуришга киришилди.

Жорий йил 20 июлда Янги Тошкент шаҳрини барпо этиш чора-тадбирлари бўйича Президент қарори қабул қилинди. Унга мувофиқ, Бош вазир раҳбарлигида Янги Тошкентни барпо этиш ишларини мувофиқлаштирувчи кенгаш тузилди ҳамда дирекция ташкил этилди. Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлигида бу лойиҳага масъул ўринбосар лавозими жорий қилинди.

Ушбу улкан лойиҳа учун Тошкент вилоятининг Юқори Чирчиқ ва Урта Чирчиқ туманларидан 19 минг 720 гектар ер танлаб олинган. Биринчи босқичда 2,5 минг гектарда 100 минг аҳоли учун уй-жойлар ва инфратузилма объектлари қуриш режалаштирилган. Дирекция томонидан етакчи хорижий компаниялар жалб этилиб, ривожланган мамлакатларда муваффақиятли синовдан

ўтган амалиётлар асосида Бош режа, тармоқ режалари ва манзилли дастурлар ишлаб чиқилмоқда.

"ТошкентбошланЛТИ" давлат унитар корхонасида Бош режа лойиҳаси тақдироти ўтказилди. Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирининг ўринбосари — "Янги Тошкент шаҳрини барпо этиш дирекцияси" директори худудни инфратузилма билан таъминлаш, йўл ва кўприклар қуриш масалалари, муҳандислик, шаҳарсозлик ва архитектура ечимлари бўйича ахборот берди.

Лойиҳада яшиллик, қулайлик ва тежамкорликка алоҳида эътибор қаратилган, фаол иқтисодиёт ва ижтимоий ҳаёт уйғунлаштирилган, транспорт тармоқлари пойтахтимиз билан оқилона боғланган.

Умуман айтганда, Янги Тошкент "ақлли" ва "боғ шаҳар" бўлиши назарда тутилмоқда. Мазмунли марказда давлат идоралари, Янги Ўзбекистон университети, кутубхона, тарих музейи, маданият саройлари жойлашади. Шунингдек, шаҳарда ишбилармонлик ва инновация туманлари, таълим, тиббиёт ва туризм кластерлари бўлади. 420 гектар майдонда марказий боғ, мавзёлар орасида сунъий канал ва кўллар, Чирчиқ ва Қорасув дарёлари бўйида сайилгоҳлар ташкил қилиниб, одамларнинг дам олиши учун сўлим шароитлар яратилади. "Тошкентнинг ашиқ белбоғи" лойиҳаси шу жойдан бошланади.

Бу компонентлар лойиҳаси Сингапур, Буюк Британия, Хитой, Германия, Туркия, Нидерландия, Жанубий Корея,

БАА каби давлатларнинг 20 та илгор компанияси томонидан ишлаб чиқилмоқда. Давлатимиз раҳбари инфратузилма тармоқларини илгор стандартлар билан уйғунлаштириш зарурлигини таъкидлади.

— Ўттиз икки йиллик мустақил тарихимизда биринчи марта бундай шаҳар қурыпмиз, бунга дунёдаги илгор компанияларни жалб қилдик. Лекин биздаги соҳалар, стандартлар шунга мосми? — дея савол қўйди Шавкат Мирзиёев. — Улар замонавий лойиҳалар билан ҳамоҳанг бўлиши керак. Шунинг учун қурилиш, энергетика, коммунал, экология, ирригация, транспорт каби ҳамма тегишли соҳалардаги қонунлари, стандартларни жаҳоннинг энг юқори талабларига мувофиқ такомиллаштириш зарур.

Президент Бош режа асосида йил охирига қадар батафсил лойиҳалаш ишларини яқинлаш, биринчи босқич иншоотлари бўйича лойиҳани ва қурувчи корхоналарни аниқлаш бўйича кўрсатмалар берди.

— Нима учун бу лойиҳани шошмасдан, қайта-қайта қурыпмиз? Бу шаҳар юз йиллаб халққа хизмат қилиши керак. Одамлар биринчи ўринда бўлиши, келажақдаги қурилишлар ҳам инobatга олиниши зарур. Биринчи босқич корхоналарни аниқлаш бўйича кўрсатмалар берди.

Булажак бинолар ва инфратузилма эксплуатациясини ҳозирдан ўйлаш, бу бўйича мутахассислар тайёрлаш зарурлиги таъкидланди.

Ў.А.

Мулоқот

АЛОҚАЛАР ДЎСТЛИК ВА ШЕРИКЛИК РУҲИДА ИЗЧИЛ РИВОЖЛАНМОҚДА

Шу кунларда Олий Мажлис Сенати Раиси Танзила Норбоева бошчилигидаги Ўзбекистон делегацияси расмий ташриф билан Беларусь Республикасида бўлиб турибди.

Кеча Сенат Раиси бошчилигидаги мамлакатимиз делегацияси Беларусь Республикаси Президенти Александр Лукашенко томонидан қабул қилинди.

Таъкидлаш жоизки, Беларусь Ўзбекистоннинг МДХдаги аъъанавий ҳамкорларидан биридир. Мамлакатлар ўртасидаги алоқалар дўстлик ва шериклик руҳида изчил ривожланиб бормоқда.

Учрашув давомида икки томонлама ҳамкорликни ри-

вожлантириш, парламентлараро муносабатларни янада мустаҳкамлашнинг долзарб масалалари муҳокама этилди.

Сўхбатда парламентлараро мулоқот самарали ривожланаётгани, ўзаро манфаатли учрашув ва тадбирлар мунтазам равишда ўтказиб борилаётгани, МДХ Парламентлараро Ассамблеяси ҳамда Парламентлараро Иттифоқ доирасида фаол ҳамкорлик йўлга қўйилгани алоҳида таъкидланди.

Эксклюзив суҳбат

ТАРИХИЙ ҲАМЖИҲАТЛИК ВА ҚАРДОшлиК РИШТАЛАРИ БАРДАВОМ

Мустақил тараққиёт йиллари давомида Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасидаги муносабатлар ўзаро ҳурмат, ишонч ва манфаатли шериклик руҳида, икки мамлакат халқларининг кўп асрлик тарихий, маънавий ва маданий умумийлигидан келиб чиққан ҳолда дўстлик, яхши кўшничлик ва ўзаро ҳурматнинг мустаҳкам тамойиллари асосида барпо этилмоқда.

Ҳамкорлик учун мустаҳкам ҳуқуқий асослар яратилган. Жумладан, Иттифоқчилик муносабатлари тўғрисидаги шартнома ҳамда давлатлар ўртасидаги ўзаро ҳамкорликнинг асосий тамойилларини белгилаб берувчи бошқа қатор ҳужжатлар асосида мустаҳкамланмоқда.

Мамлакатимиз мустақиллигининг 32 йиллиги кенг нишонланаётган шуқуҳли кунларда Қозоғистон Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Бейбут АТАМҚУЛОВ муҳбиримиз саволларига жавоб берди.

Биз ва жаҳон

УЛУҒ АЛЛОМАГА ЭҲТИРОМ

ЮНЕСКОнинг Париждаги бош қароргоҳида "Абу Райҳон Беруний. Географик ва интеллектуал саёҳатлар" кўргазмаси очилди. Ушбу нуфузли тадбир буюк аллома ва мутафаккир таваллудининг 1050 йиллигига бағишлаб ташкил этилди.

Президентимизнинг 2022 йил 25 августдаги "Буюк мутафаккир ва қомусий олим Абу Райҳон Беруний таваллудининг 1050 йиллигини халқаро миқёсда кенг нишонлаш тўғрисида"ги қарорига мувофиқ, улуғ аждодимиз таваллудининг юбилей санаси ЮНЕСКО шафелигиде халқаро миқёсда кенг нишонланмоқда.

Президент ташрифидан кейинги ўйлар...

САМАРҚАНД: ДАВРГА ҲАМНАФАС, КЕЛАЖАККА ИШОНЧ

Давлатимиз раҳбари дунё нигоҳида мамлакатимизнинг ўзига хос "таширф қоғози" бўлган Самарқандга ўзгача меҳр билан қарайди. Шунинг учун ҳам ҳар гал вилоятга борганида, ютуқлардан қувонади, қунончаллик билан камчиликларни бартараф этиш йўл-ўйриқларини кўрсатади. Урта бўгин раҳбарларидан натижадорликни талаб қилади.

3-саҳифага қаранг. ➔

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

ИНСОН ҚАДРИНИ УЛУҒЛАШ, МАНФААТЛАРИНИ ҲУҚУҚИЙ КАФОЛАТЛАШ

ҚАБУЛ ҚИЛИНАЁТГАН ҚОНУН ЛОЙИҲАЛАРИДА АКС ЭТМОҚДА

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда дастлаб Президентимизнинг мамлакатимиз мустақиллигининг ўттиз икки йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги нутқидан илгари сурилган ташаббуслар, халқимиз фаровонлигини юксалтириш йўлида сўнгги йилларда амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотлар хусусида сўз юритилди. Парламент ишини ушбу дастуриламал нутқдан келиб чиқиб янада самарали ташкил қилиш, бу бўйича белгиланган чора-тадбирлар асосида изчил ва қизғин фаолият юритиш зарурлигига урғу берилди.

Шунингдек, мажлисда депутатлар жамият ҳаётини янада ислоҳ қилиш, оилавий тадбиркорликни ривожлантириш, аҳоли бандлигини кафолатлашга оид бир қатор қонун лойиҳаларини муфассал кўриб чиқдилар.

Хусусийлаштиришда янги услублар жорий этилмоқда

"Давлат мулкни хусусийлаштириш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси муҳокамаида таъкидланганидек, амалдаги "Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида"ги Қонунда давлат мулк объектларини хусусийлаштириш жараёнларини очиқ ва ошкоралик, қонунийлик принциплари асосида амалга ошириш, хариддорларнинг оммавий савдоларда иштирок этишлари учун тенг шароитлар яратиш борасида амалга оширилаётган ислохотларнинг ҳуқуқий асослари ўз аксини топмаган.

Мазкур ҳужжатда хусусийлаштиришнинг

фақат 2 та (кимовши, танлов) услуби назарда тутилгани, давлат активларини электрон-онлайн аукцион савдоларда сотиш ҳақидаги нормалар мавжуд эмаслиги ҳамда хусусийлаштириш соҳасида давлат органлари ваколатларининг чегаралари аниқ белгиланмагани қонуннинг ислохотлар талабларига жавоб бермаслигини кўрсатди.

Тақлиф этилаётган қонун лойиҳаси билан хусусийлаштиришнинг барча босқичи, принциплари тўғридан-тўғри амал қилувчи қонун даражасида батафсил мустаҳкамланмоқда. Хусусийлаштиришнинг қонунийлик, очиқлик ва шаффоқлик, ҳисобдорлик, тенг рақобат муҳитини таъминлаш ҳамда коррупцияга йўл қўймаслик каби принциплари белгиланяпти.

АЛОҚАЛАР ДЎСТЛИК ВА ШЕРИКЛИК РУҲИДА ИЗЧИЛ РИВОЖЛАНМОҚДА

Эришилган шартнома ҳамда келишувлар ихроси устидан таъсирчан парламент назорати ўрнатилиши аҳамияти ҳақида алоҳида тўхталиб ўтилди. Қўшама тadbирлар орқали гендер тенглигига эришиш ва Беларусь аёллар иттифоқи билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш зарурлиги кайд этилди.

ПАРЛАМЕНТЛАРАРО МУНОСАБАТЛАР ИСТИҚБОЛЛАРИ

Олий Мажлис Сенати Раиса Танзила Норбоева Минскда Беларусь Республикаси Миллий Мажлиси Республика кенгаши раиси Наталья Кочанова билан учрашув ўтказди.

Кайд этилганидек, Ўзбекистон ва Беларусь ўртасидаги муносабатлар ҳар томонлама мустаҳкамланиб, мамлакат раҳбарларининг биргаликдаги сэйи-ҳаракатлари тўғрисидаги муносабатлар ўзаро ишонч ва дўстона муҳитда ривожланипти.

Мунтазамлик касб этган ўзаро мулоқотлар парламентларо ҳамкорликни янги босқичга олиб чиқиш имконини бераётди. Ушбу жараёнда икки давлат парламентлари оқори палаталарида тузилган парламентларо дўстлик гуруҳлари муҳим ўрин тутди.

Қонун ижодкорлиги, гендер тенглик ва ёшлар сиёсати соҳасида ўзаро тажриба алмашиш, худудлар форумини ўтказиш орқали мамлакатларимиз ҳудудлари ўртасидаги муносабатларни кенгайтириш ва чуқурлаштириш, шунингдек, рақамли ривожлантириш соҳасида ҳамкорликни йўлга қўйиш каби масалалар юзасидан тақдирларини илгари сурилди.

Икки давлат ўртасида турли соҳаларда эришилган келишувларни парламентлар фаолияти доирасида ҳуқуқий жиҳатдан таъминлашга келишиб олинди.

Олий Мажлис Сенати ва Миллий Мажлис Республика кенгаши ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги меморандумнинг имзоланиши муносабатларга янги суръат бағишлаганига умид билдирилди.

Уз навбатида, бўлажак форум аёллар тadbиркорлигини ривожлантиришга, мамлакатлар ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлаш бўйича янги тақдирларни муҳокама қилиш ва ишлаб чиқиш учун самарали майдонга айланишига алоҳида эътибор қаратилди. Таъкидланганидек, форумнинг яқиний ҳужжати (декларация) икки мамлакат тadbиркор аёллари иштирокида янги қўшама бизнес лойиҳаларини амалга оширишга хизмат қилади.

Олий Мажлис Сенати Раиса Т. Норбоева Беларусь Республикаси Миллий Мажлиси Республика кенгашининг фахрий меҳмонлар китобида дастхат ёзиб қолдириди.

Шундан сўнг икки томонлама ҳамкорлик бўйича ҳужжатларни имзолаш маросими бўлиб ўтди.

Томонлар Беларусь Республикаси Миллий Мажлиси Республика кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги, Беларусь Республикаси Миллий Мажлиси ҳузуридаги Ёшлар кенгаши (парламенти) ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ҳузуридаги Ёшлар парламенти ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги ҳамда Беларусь аёллар иттифоқи жамоат бирлашмаси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирилик ҳузуридаги Оила ва хотин-қизлар қўмитаси ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги меморандумларни имзоладилар.

АЁЛЛАР ТАДБИРКОРЛИГИНИ ҚўЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ Бўйича ҲАМКОРЛИК КУЧАЙТИРИЛАДИ

Олий Мажлис Сенати Раиса Танзила Норбоева Беларусь Республикасига таърифи доирасида Беларусь Бош вазири Роман Головченко билан учрашди.

Мулоқотда савдо-иқтисодий ҳамкорлик мустаҳкамланиб бораётгани, ўзаро товар айирбошлаш ҳажми бир неча баробар ортиб, 2022 йилда 500 млн. доллардан ошгани, жорий йил бошидан буён шубҳа кўрсаткичи яна 37 фоизга (346 млн. доллар) ўсгани эътироф этилди. Шунингдек, ўзаро товар айирбошлаш ҳажмини 1 млрд. долларга етказиш учун қонунчилик даражасида биргаликда амалга ошириладиган ишларни йўлга қўйиш зарурлиги таъкидланди.

Ўзбекистон Инвестициялар, саноат ва савдо вазирилик томонидан ҳужжатларро комиссиянинг 10-мажлисини ўтказишга ҳозирлик қўрилмоқда. Учрашувда икки мамлакат ўртасида эришилган келишувларни амалга оширишнинг ҳуқуқий жиҳатларига қўшма бериш юзасидан фикр алмашилди.

Таъкидланганидек, худудлар форуми тўғрисидаги мамлакатларимиз худудлари ўртасида алоқалар ривожланмоқда. Шу нуқтаи назардан, ушбу тadbирни ўтказиш амалиётини давом эттириш муҳим ҳисобланади.

Учрашувда ўзаро ҳамкорликни кенгайтириш ва иқтисодиётнинг турли тармоқларида истиқболли лойиҳаларни илгари суришдан, шунингдек, худудларо алоқалар ҳамда маданий-гуманитар алмашинуви мустаҳкамлашдан икки томон ҳам манфаатдор экани алоҳида кайд этилди.

Мулоқот якунида аёлларни тadbиркорлик ва инновация фаолиятга, IT соҳасига, биотехнологияга фаол жалб этиш, уларни замонавий касб-ҳунарларга ўргатиш бўйича амалий чора-тadbирларнинг қўшама режасини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш масаласини муҳокама қилишга келишиб олинди.

«Халқ сўзи»

ИНСОН ҚАДРИНИ УЛУҒЛАШ, МАНФААТЛАРИНИ ҲУҚУҚИЙ КАФОЛАТЛАШ

ҚАБУЛ ҚИЛИНАЁТГАН ҚОНУН ЛОЙИҲАЛАРИДА АКС ЭТМОҚДА

Шунингдек, амалдаги қонунда белгиланган электрон-онлайн аукцион, танлов ва биржа, музокаралик оммавий тақдир қилиш, рақобатта асосланган мулоқот асосида сотиш, корхона ва кўчмас мулк объектини бошқа жамиятнинг устив фондига киритиш ва корхоналарни кейинчалик сотиш шарти билан ижарага бериш каби ҳусуийлаштиришнинг янги 8 та услуби киритилмоқда.

Энг муҳими, янги таҳрирдаги Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилиниши муносабати билан ҳусуийлаштирилган мулкнинг дахлсизлигини кафолатлаш белгиланмоқда.

Мажлисда қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қабул қилинди.

Тўловга қобилиятсизлик тўғрисидаги муносабатлар тартибга солинади

Мажлисда кўриб чиқилган навбатдаги ҳужжат — «Тўловга қобилиятсизлик соҳасида тақомиллаштирилганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси бўлди.

Мамлакатимизда тadbиркор ва ишбилармонларнинг эркин фаолият юритишлари учун зарур ҳуқуқий асос ҳамда шaroитлар яратиб беришмоқда. Бу янги корхоналар ташкил қилинишида, мажбуриятлари фаолиятининг кенгайишида, пировард натижада эса қўллаб янги иш ўринлари очилишида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Таъкидланганича, 2022 йил 12 апрелда янги таҳрирда қабул қилинган «Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида»ги Қонун тўловга қобилиятсизлик ҳолатига тушган тadbиркорлик субъектларини тугатиб юбориш эмас, балки молиявий соғломлаштириш ҳамда соҳада вуқудга келаяётган янги муносабатларни ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солишга қаратилган билан аҳамиятлидир.

Мазкур қонуннинг амалиётда тўлоқлини ихросини таъминлаш мақсадига амалдаги қонун ҳужжатларини ушбу ҳужжатга мувофиқлаштириш зарур. Шу боис мазкур қонун лойиҳаси билан 7 та кодекс ва 18 та қонунга ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тақдир этиляпти.

Депутатларнинг фикрича, ушбу ҳужжатнинг қабул қилиниши орқали амалдаги қонун ҳужжатлари «Тўловга қобилиятсизлик тўғрисида»ги Қонунга мувофиқлаштирилади. Тўловга қобилиятсизлик ҳолатидаги корхоналарга нисбатан тўловга қобилиятсизликнинг соғломлаштириш тартиб-таомилларини қўллаш орқали уларнинг фаолиятини тиклаш ва истиқбосиз корхоналарни тугатиш самарадорлиги оширилади.

Савол-жавоблар ва узоқ давом этган тортишувлардан сўнг қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қабул қилинди.

Ўзбекистон яна бир халқаро инвестиция жамғармасига аъзо бўлади

Депутатлар томонидан «Туркий инвестиция жамғармасини таъсис этиш тўғрисидаги Битимики Битимики (Анкара, 2023 йил 16 март) ратификация қилиш ҳақида»ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда кўриб чиқилди.

Мазкур қонун лойиҳаси «Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари тўғрисида»ги Қонуннинг 18-моддасига мувофиқ, Инвестициялар, саноат ва савдо вазирилик томонидан ишлаб чиқилган бўлиб, Туркий инвестиция жамғармасини таъсис этиш бўйича 2019 йилда Боку шаҳрида бўлиб ўтган Туркий тўлиқ давлатлар ҳамкорлик Кенгашининг 7-саммитида давлат раҳбарлари томонидан маъқуланган. Шунингдек, Кенгашининг 2021 йилдаги нарасий саммитида Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан Туркий инвестиция жамғармасини таъсис этишни жадаллаштириш ташаббуси қилинган.

Туркий инвестиция жамғармасини таъсис этиш тўғрисидаги Битимнинг асосий мақсади — Туркий давлатлар ташкилотига аъзо мамлакатлар ўртасида минтақавий савдонини ва иқтисодий фаолликни қўллаб-қувватлаш орқали иқтисодиётни ривожлантиришдан иборат. Ушбу Битим Туркий давлатлар ташкилотига аъзо давлатлар ўртасида Туркий инвестиция жамғармасини таъсис этишни ҳамда унинг ҳуқуқий макомини белгиловчи асосий ҳужжат ҳисобланади.

Шу билан бирга, Туркий инвестиция жамғармаси доирасида ҳамкор давлатлар, жумладан, Озарбайжон, Қозғистон, Қирғизистон ва Туркия билан инвестициявий лойиҳалари, хусусан, электротехника, энгил саноат, автосаноат, чармасаноат, курилиш материаллари соҳаларида қўшама саноат кооперацияси каби лойиҳаларни биргаликда амалга оширишга хизмат қилади.

Жамғарманинг маблағлари минтақаларо савдо, қўшама лойиҳалар, «яшил» иқтисодиёт, ахборот технологиялари, транспорт, логистика ва бошқа соҳаларни ривожлантиришга қаратилди.

Депутатларнинг таъкидлаганича, мазкур қонун лойиҳасининг қабул қилиниши Ўзбекистон Республикасининг яна бир халқаро инвестиция жамғармасига тўлиқ улуш билан аъзолик қилишига ҳуқуқий асос яратди.

Қизғин баҳс-мунозалардан сўнг қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қабул қилинди.

Қишлоқ ҳўжалиги соҳасидаги маъмурий ислохотлар

Маъмурий ислохотлар доирасида қишлоқ ҳўжалиги ва озиқ-овқат соҳасида давлат бошқарувини самарали ташкил қилишга қаратилган — «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонунларига республика ижро этувчи ҳокимияти органларининг номларини мувофиқлаштиришга қаратилган ўзгаришлар киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳасини депутатлар биринчи ўқишда муҳокама қилдилар.

Таъкидланганидек, сўнгги йилларда мамлакатимизда самарали фаолият юритувчи бошқарув тизимини шакллантириш бўйича кенг қўламли маъмурий ислохотлар амалга оширилмоқда. Хусусан, давлат органларининг вазибаларига оид бўлмаган юктамаларни қисқартириш, соҳага замонавий бошқарув тизимини жорий этиш ва рақамли технологиялардан кенг фойдаланиш орқали уларнинг тузилмаси ўртача 15 фоизга мақбуллаштирилди, шунингдек, 26 та давлат органи ва ташкилотига 40 та раҳбар ўринбосари лавозимлари қисқартирилди.

Шунингдек, янги Ўзбекистон шароитида замонавий талабларга жавоб берадиган ижам давлат бошқаруви тизимини шакллантириш, қарор қабул қилиш ва масалани кўриб чиқиш жараёнларини соддалаштириш орқали давлат органлари раҳбарларининг масъулиятини ошириш ҳамда улар фаолиятини натижадорликка йўналтириш асосий мақсад сифатида қаралмоқда.

Мазкур қонун лойиҳаси қишлоқ ҳўжалиги соҳасида ислохотларни чуқурлаштириш ва тизим фаолиятини трансформация қилиш бўйича белгиланган вазибаларни қонунчилик ҳужжатларида акс эттиришга қаратилган. Бунда вазирилик ва унинг худудий тузилмалари номлари билан боғлиқ ўзгариш ва қўшимчалар киритилишида номувофиқликларни бартараф қилиш назарда тутилди.

Лойиҳада Ўзбекистон Республикасининг 10 дан ортиқ қонунларига Қишлоқ ҳўжалиги вазирилик ҳузуридаги айрим республика ижро этувчи ҳокимияти органларининг номларини амалдаги қонунчиликка

мувофиқлаштириш юзасидан тегишли ўзгаришлар киритилмоқда. Хусусан, Агросаноат маҳмуи устидан назорат қилиш инспекцияси, Ветеринария ва чорвачиликни ривожлантириш қўмитаси, Усимликлар карантини ва химюаси агентлиги Қишлоқ ҳўжалиги вазирилик тасаруфига ўтказилган республика ижро этувчи ҳокимияти органлари ҳисобланади.

Мазкур қонун лойиҳасининг қабул қилиниши билан Қишлоқ ҳўжалиги вазирилик ҳузуридаги айрим республика ижро этувчи ҳокимият органларининг номлари амалдаги қонунчиликка мувофиқлаштирилди.

Мажлисда қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қабул қилинди.

Интернетда товламачилик учун жиноий жавобгарлик белгиланмоқда

Мажлисда «Ўзбекистон Республикасининг Жиноят ва Жиноят-процессуал кодексларига ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қонун лойиҳаси ҳам муҳокама қилинган бўлди.

Бугунги кунда интернет тармоғидан фойдаланган ҳолда шахсларнинг мобил қурилмаларини ҳамда ижтимоий тармоқ ва мессенжерлардаги акаунт ва каналларини зарарли дастур юбориш орқали ёқлаб (тўсиб) қўйиш, маълумотларини ўчириб юбориш, ўзгариш ва қўйиш билан қўриқтиб пул ундириш ёки бошқа моддий манфаатдорлик талаб қилиш ҳолатлари юзага келмоқда.

Шунингдек, рақамли технологиялар маконида қонунга хилоф равишда криптоактивлар айланмаси билан шуғулланиш, аноним криптоактивлар майнингини амалга ошириш ҳамда мобил қурилманинг халқаро ўзига хос идентификация кодини қонуний ишлаб чиқарувчисининг рухсатисиз ўзгариштириш каби ҳуқуқбузарлик ҳолатлари қўнайиб борапти.

Тақдир этилаётган қонун лойиҳаси билан интернетда товламачилик, ноқонуний криптоактивлар айланмаси ва майнингини билан шуғулланганлик учун жиноий жавобгарлик ҳамда мобил қурилманнинг халқаро ўзига хос идентификация кодини қонуний ишлаб чиқарувчисининг рухсатисиз ўзгариштириш, шунингдек, ушбу мақсадда махсус дастурлар ишлаб чиқиш, ўтказиш ёки улардан фойдаланиш учун маъмурий жавобгарлик белгиланмоқда.

Қонун ташаббускорларининг маълум қилиниши, ноқонуний криптоактивлар айланмаси ва майнингини билан шуғулланганлик, агар улар тайёргарлик қўрилайётган ёки содир этилаётган жиноят ҳақида ўз ихтиёри билан аъзо қилган ва уни очишга фалол ёрдам берган бўлишса жиноий жавобгарликдан озод қилинади.

Мазкур қонун лойиҳасининг қабул қилиниши келгусида ахборот технологиялари ёрдамида содир этилган жиноятларни фож қилиш, уларга қарши курашиш ҳамда терговда барча қўша ва воситаларни тўлиқ йўналтиришга, шунингдек, криптоактивлар айланмаси соҳасидаги қонунчилик ҳужжатларини бузиш ва қонунга хилоф равишда майнингини амалга ошириш учун жавобгарлик доираси аниқ норма билан белгиланишига хизмат қилади.

Муҳокама қилинган депутатлар томонидан қонун лойиҳасини янада тақомиллаштириш, пишик-пухта ҳолатга келтириш бўйича бир қатор асосли тақдирлар берилди.

Қизғин баҳс-мунозалардан сўнг депутатлар қонун лойиҳасининг заруратини ҳисобга олиб, уни биринчи ўқишда қабул қилдилар.

Фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликлари ҳимюаси таъминланади

Депутатлар томонидан «Ўзбекистон Республикасининг Жиноят кодексига ва Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қонун лойиҳаси кўриб чиқилди.

Кейинги йилларда мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимюа қилиш, бу борада конституциявий-ҳуқуқий, қонунчилик, институционал ва амалий кафолатларни мустаҳкамлашга қаратилган кенг қамровли ислохотлар амалга оширилмоқда.

Бугунги кунда давлатимиз инсон ҳуқуқлари бўйича 80 дан ортиқ халқаро ҳужжатларга, жумладан, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг 6 та асосий шартномаси ва 4 та факультатив протоколга қўшилган бўлиб, уларнинг амалга оширилиши юзасидан БМТнинг Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгаши ва шартномавий қўмиталарига мунтазам равишда миллий мунозаларни тақдим этиб келмоқда.

Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегиясидан ҳам инсон қадрини улуғлашга доир устувор вазибалар ўрин олгани, янги таҳрирдаги Конституциясимида инсон ҳуқуқларига оид нормалар сони 3,5 баробарга ошгани нуртимизда инсонга бўлган эътибор қай даражада юқори эканлигинидал далолат беради. Зеро, мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар марказида, энг аввало, инсон қадрини улуғлашга қаратилган эзуғ фю муҳассамдир.

Шунингдек, мамлакатимизда оилалар мустаҳкамлигини, уларда ижтимоий-маънавий муҳит барқарорлигини таъминлаш, жамият фаровонлигини юксалтиришга қаратилган тизимли ислохотлар олиб

борилмоқда. Хусусан, Асосий Қонунимизнинг 76-моддасида оила жамиятининг асосий бўлини ҳамда у жамият ва давлат муҳофазасида эканлиги, никоҳ Ўзбекистон халқининг анъанавий оилавий қадриятларига, никоҳланувчиларнинг ихтиёрий розилигига ва тенг ҳуқуқлигига асосланиши мустаҳкамлаб қўйилди.

Амалга оширилаётган чора-тadbирларга қарамай сўнгги пайларда республикада фақатгина диний расму-русулларга биноан тузилган никоҳлар сони ва бунинг ортидан кўпхотинлик ҳолатлари ортиб бормоқда. Шунингдек, реклама, кўнгилочар ва тахлийли материаллар орқали кўпхотинлик ва унинг «афзалликларини тартиб қилиш авж олмақда. Бунинг оқибатида қонуний никоҳсиз тузилган болалар сони ҳам ошган.

Хусусан, 2022 йилда республика бўйича 18 955 та ҳолатда тузилган чақоқлар ёлғиз она аризаси асосида қайд этилган. 2021 йилда ушбу кўрсаткич 19 037 тами, 2020 йилда 16 564 тами ташкил қилган.

Никоҳ белгиланган тартибда ФХДЭ органларида қайд этилмагани оталикни белгилаш, алимент тайинлаш, мерос масалаларига оид турли муаммоларни келтириб чиқариб, натижада фуқароларда, айниқса, аёлларда давлатнинг ҳуқуқий сийсатига нисбатан бўлган ишонч йўқолишига сабаб бўлмоқда.

Бундан ташқари, жиноий ва маъмурий қонунчиликда миллий, ирқий, этник ва диний адоват қўзғатганлик учун жавобгарлик белгиланган бўлса-да, ушбу моддалар етарлича аниқ баён этилмаганлиги адоват қўзғатувчи материаллар муаллифларининг ҳаракатларига ҳуқуқий баҳо бериш ва малакаш имконини берамапти.

Қолаверса, сўнгги пайларда гендер тенгсизлигини оммавий ахборот воситалари ва ижтимоий тармоқлар орқали тарғиб этиш ҳолатлари ҳам учраб турибди. Бундай ҳолат эса «Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида»ги Қонунга асосан жинс бўйича билвосита камситиш ҳисобланади.

Ушбу ҳаракатлар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларидан келиб чиқадиган мажбуриятлари тўлақонли бажарилишига ҳам тўсиқ бўлади. Хусусан, 1979 йил 18 декабрда Нью-Йоркда қабул қилинган Хотин-қизларни камситишининг барча шаклларига барҳам бериш тўғрисидаги Конвенцияда (Ўзбекистон Конвенцияга 1995 йил 6 майда қўшилган) иштирокчи давлатлар бу каби хатти-ҳаракатларга нисбатан қонунлар билан аниқ жавобгарлик чораларини белгилаш шартлиги қайд этилган.

Бош қомусимизда унда белгиланган ҳуқуқ ва эркинликлар фақат қонунга мувофиқ ва фақат конституциявий тузумини, аҳолининг соғлигини, ижтимоий ахлоқини, бошқа шахсларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимюа қилиш, жамоат хавфсизлигини ҳамда жамоат тартибини таъминлаш мақсадига зарур бўлган доирада чекланиши мумкинлиги назарда тутилган.

Шундан келиб чиқиб, тақдир этилаётган қонун лойиҳаси билан Ўзбекистон Республикасининг Жиноят ва Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш орқали миллий, ирқий, этник ёки диний мансублигига қараб бир тоифа фуқароларнинг бошқа тоифа фуқаролардан устуңлигини ёки нуқсонли эканлигини тарғиб қилганлик, никоҳи қонунда белгиланган тартибда қайд этилмаган шахслар ўртасида никоҳ тузишга доир диний маросимни амалга оширганлик учун маъмурий ва жиноий жавобгарлигини белгилаш назарда тутилмоқда.

Шу билан бирга, икки ёки ундан ортиқ хотин билан эр-хотин бўлиб яшашни тарғиб қилганлик, хотин-қизлар ва эркаклар тенг ҳуқуқлигини оғиндан-оғиқ инкор этганлик учун маъмурий жавобгарлик белгиланмоқда.

Жамоат тартибини сақлаш бўйича қўрилайётган чоралар, хусусан, «Хавфсиз шилар» концепцияси доирасида жорий этилган ахборот дастурларининг самарадорлигини янада ошириш мақсадига жамоат жойларига шахсини идентификация қилиш имконини берамайдиган даражада юзини тўсган ҳолда бўлганлик учун маъмурий жавобгарлик чораси киритилмоқда. Бунда жавобгарлигини истисно қилувчи ҳолат сифатида тиббий кўрсатма асосида ёки меҳнат ва хизмат фаолияти билан боғлиқ ҳолатларда ёхуд йўл-транспорт ҳаракатида хавфсизлигини таъминлаш учун қийилмайдиган махсус бош-қийилма ёки спорт ва маданий тadbирлар пайтида уларнинг иштирокчилари томонидан, шунингдек, қонунчиликда рухсат этилган бошқа ҳолатларда юзини тўсган ҳолда бўлиш ҳолати белгиланмоқда.

Лойиҳа билан киритилиши назарда тутилаётган жавобгарлик чоралари бир қатор хорижий, жумладан, Франция, Австрия, Дания, Бельгия, Болгария, Швейцария, Туркия, Мароккаш, Қозғистон, Хиндистон, Индонезия каби мамлакатларда ҳам қўлланилади.

Мажлисда қайд этилганидек, ушбу қонун лойиҳасининг қабул қилиниши жамиятда миллатларо тотувлигини, диний бағрикентликни янада мустаҳкамлашга ҳамда хотин-қизлар ва болалар ҳуқуқларини ишончли ҳимюа қилишга, шунингдек, жамоат тартибини сақлаш бўйича қўрилайётган сай-ҳаракатларнинг самарадорлигини оширишга хизмат қилади.

Муҳокама қилинган давомда депутатлар қонун лойиҳасидаги айрим нормалар юзасидан бир қатор саволларни ўртага ташлашди. Лойиҳани янада тақомиллаштириш, пишик-пухта ҳолатга келтириш бўйича ўз фикр-мулоҳазалари, тақдир ва тавсияларини билдирди.

Қизғин савол-жавоблар ва узоқ давом этган тортишувлардан сўнг қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қабул қилинди.

Айрим бюрократик тартиб-таомиллар бекор қилинади

Мажлисда «Тadbиркорлик фаолиятини давлат томонидан тартибга солиш тизимини соддалаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгаришлар киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси муҳокама ҳам қизғин кечди.

Шу йил 18 август куни тadbиркорлар иштирокида ўтказилган очиқ мулоқотда давлатимиз раҳбари томонидан тadbиркорларнинг солиқ идоралари билан буладиган барча низолари маъмурий суд ваколатига ўтказилиши, шунингдек, уларнинг тўғридан-тўғри судга шикоят қилишидаги ҳар қандай чекловлар олиб ташланиши таъкидланган эди.

Тақдир этилаётган лойиҳа билан 4 та ҳужжатга — Солиқ кодекси, «Ақциядорлик жамиятлари ва ақциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимюа қилиш тўғрисида»ги, «Масъулияти чекланган ҳамда қўшимча масъулияти жамиятлари тўғрисида»ги ҳамда «Ҳўжалик ширкатлари тўғрисида»ги қонунларга тadbиркорлик субъектларига қатор энгилликларни яратишга қаратилган ўзгаришлар киритилмоқда.

Хусусан, солиқ тўловчиларга солиқ органларининг сайё

САМАРҚАНД: ДАВРГА ҲАМНАФАС, КЕЛАЖАККА ИШОНЧ

Ўзгаришлар Президентни ҳам, халқни ҳам қониқтириши керак

Давлатимиз раҳбари жойларда давр билан ҳамқадам бўлаётган, халқнинг розилигини оғизда шior қилиб, амалда рияз этмаётган, ўз соҳасини тор-толмаётган тасодифий раҳбарларнинг жавобини бериб, ўрнига иқтидорли, шижоатли ёшларни тайинлайди. Ватан истиқболни, мустақиллигини фидойилик, сафарбарлик билан мустаҳкамлаш ҳаммамиз учун ҳаёт-мамат масаласи эканини бот-бот тақдорлайди. Президентимизнинг Самарқандга бу гагли ташрифи ҳам ана шундай ишчанлик шароитида кечди.

Уч минг йиллар давомида Буюк Ипак йўлининг "олтин белбоғи" бўлган Самарқандни бутун дунё ахли билади. "Қани энди, бир марта Самарқандга борсам, бу афсонавий шаҳардаги тарихий обидаларни, зиёратгоҳларни кўрсам", деб орауманд бўлиб юрганларнинг эса сон-саногини йўқ. Айни шу маънода, бу ерда тадбиркорлик, инвестиция, саноят, туризм соҳаларидаги имкониятлар чексиз. Аммо дунёга донги кетган бу дийрда одатий ҳолга айланган қорғун ўчиб-ёниши нафақат аҳолини, хусусан, меҳмонларни ҳам ранжитиб қўяётгани бор гап.

Электр истеъмоли ошаётгани ҳисобига бу йил вилоятда электр тақчиллиги 2022 йилдагидан кўпроқ бўлиши ҳам мумкин. Шунинг учун Оқдарё ва Пастдарғомдаги нимстанцияларни янгиллаш, йил якунигача Каттақўрғон тумани ва Самарқанд шаҳрида қуввати 250 мегаватт бўлган 2 та қуёш фотозлектр станциясини ишга тушириш вазифаси қўйилди.

Фаоллар билан учрашувда ўтган етти ойда вилоятда 600 млн. доллар тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар ўзлаштирилгани ҳақида сўз борди. Лекин унинг 78 фоизини Самарқанд шаҳри, Каттақўрғон, Пастдарғом ва Самарқанд туманлари ҳиссасига тўғри келаяпти. Қолган туманларда бу борада натижадорлик кўринмаёпти.

"Албатта, Самарқандда ўзгаришлар бўлди. Бу Президентни қониқтирмайди. Самарқанднинг одамлари бу ислохотлар уларнинг ўйларига, хонадонларига қачон кириб келар экан, деб қутиб ўтирибди. Жойлардаги ҳокимлар "ўйғониши" керак, акс ҳолда, уларни лавозимдан кетишга мажбур қиламиз", деди давлатимиз раҳбари.

Ёшлар муносиб ҳақ тўланадиган иш жойларига қизиқад

Президентимиз ҳудудларга борганида, энг аввало, аҳолининг қанчаси муҳожирликка ишлаётгани билан қизиқад, уларни муносиб иш ўрни яратиш ҳисобига ўз уйи, ўлан тўшагига қайтариш чораларини кўради. Иқтидорли ёшларни хориждан чақириб олиб, Ватан раванқи йўлида фаолият кўрсатишига имкон яратишни шахсан ўзи назорат қилади.

Президент айтганидай, ҳар бир ҳоким ҳудуддаги имкониятдан тўғри фойдаланиб, одамларга иш ўрни яратмаса, буни четдан келиб ҳеч ким бажармайди. Аҳолини, айниқса, ёшларни ишли қилиш, уларнинг тирикчилик илжинида узок ўқаларга улоқиб кетишларига барҳам бериш учун муносиб ҳақ тўланадиган иш жойлари яратиш лозим.

"Самарқанд вилоятида 150 минг ишсиз бор, 220 минг нафари четда юрибди. Одамларни даромадли қилса бўладими, ким қилади шуни? 14 та туман ва 2 та шаҳар раҳбарлари қилади. Менинг ниятим — уларни тизорек қайтариб олиб келиш, шароит ва иш ўринлари яратиш. Уйлайманки, улар рози бўлади ва менинг ҳам ниятларим амалга ошади", деди давлат раҳбари. Ана шу мақсадда маҳалларда тадбиркорлик ва деҳқончиликни қўллаб-қувватлаш, узум ва писта етиштиришни кўпайтириш, серқатнов йўллар бўйида хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантириш масалалари кун тартибига қўйилди.

"Ургут" эркин иқтисодий зонасининг 15 та тумандаги ҳудуди ва вилоятдаги 106 та саноят зонасини инфратузилма

билан таъминлаш учун шу йилнинг ўзида 170 млрд. сўм ажратилган. Лекин 620 гектар ер майдони ҳали ҳам бўш турибди. Ҳозирги пайтда мутасадди раҳбарлар томонидан ана шу жойларга тадбиркорлар жалб этиляпти.

Бугунги кунда вилоятда туризм соҳасида 20 мингта доимий иш ўрни яратиш ва экспортни 500 млн. долларга етказиш имконияти бор. Ана шунинг учун жозибador дастурларни кўпайтириш, йўлларни ва жамоат транспортини кулай қилиш учун иш олиб бориляпти. Вилоятнинг туризм салоҳияти юқори бўлган 100 та маҳалла ва қишлоқда "туризм ипотекаси" дастури асосида янги саёхат манзиллари очилиш бўйича саёй-ҳаракатлар бошланди.

— Ёшларга муносиб ҳақ тўланадиган иш ўринлари яратиш бутун дунёда долзарб. Президентимиз Самарқандда бўлганида ҳам шу масалани кун тартибига қўйди. Чунки хорижда яшаб, меҳнат қилиш машаққатини бошидан ўтказган билади, — дейди Жомбой туманидаги Найман маҳалласида яшовчи Шаҳзод Нуриллаев. — Ота-онанинг насиҳатига қулоқ солмай пул топиш илжини бундан 3-4 йил аввал хорижа кетдим. Минг бир ҳўрликларни, камситишларни кўрдим.

Хуллас, отамнинг гапига кириб уйга қайтдим. Ҳовлимиздаги бир сотих томорқа майдонида малина етиштирилди. Шу иш билан астойдил шуғулландим. Ҳозир ана шу зироатчилик орқасидан йилига 100 миллион сўмдан зиёд даромад оляпман. Астойдил йиғласанг, сўкир кўздан ҳам ёш чиқар, дейдиларку. Ишни ҳам дўндирдим, тайёргарлик кўриб, тўлов-шартнома асосида Самарқанд давлат университетига ўқишга қабул қилиндим. Президентимиз яратган имкониятлардан фойдаланиб, 2-3 йил ичида экин майдонини 3 гектарга етказдим. Ёшлар учун ўндан зиёд ишчи ўринлари яратдим, улар ҳам ўз бизнесларини бошлапти. Ҳозир ўқиш харажатларим қопланапти, машина ва уй ҳам сотиб олдим. Биз ёшлар "пул кўп экан" деб, хорижини орзу қилмасдан, шу ерда ишласанг, олдимизга қўйилган ният ва мақсадларимизга эришишимиз мумкинлигини амалда кўрдим. Бундан жуда хурсандман!

Давлатимиз раҳбари ҳудудларга ташрифи чоғида олдиндан белгиланган жойларга эмас, аҳоли турмуш тарзи билан танишиш мақсадида қутилмаганда оддий хонадонларга, таълим муассасаларига қиради, одамларнинг кайфияти билан қизиқад. Шунинг учун оқдарёлик фаоллар билан учрашув доирасида тумандаги 32-умумтаълим мактабиде бўлиб, бу ерда тадбиркорлар билан ҳамкорликда ўқувчиларни касбга ўқитиш тажрибаси билан танишди.

«Ота-онанга, сенга тарбия берганларга раҳматимни етказиб қўй!»

Таълим муассасасида ўқувчиларни 7-синфдан бошлаб маҳалла ва туманда талаба юқори бўлган ветеринар, агроном, мева-сабзавот қуриетиши, ипакчи, меҳелчи, автомобиль устаси каби 15 та касб-ҳунарга ўргатиш ва 2 та чет тилини ўқитиш йўлга қўйилган. Бу ишлар маҳаллий бюджет ва тадбиркорлар ҳисобидан ташкил қилинган бўлиб, ўқувчилар ўз меҳнатлари учун иш ҳақи оляпти. Давлатимиз раҳбари барча вилоятлар мактабга ҳам ва мактаб таълими бошқармалари раҳбарларига Оқдарёга бориб, бир ҳафта давомида ушбу тажрибани ўрганишни топширди.

— Мен шу мактабнинг собиқ ўқувчиси-ман, — дейди "Нуруний" жамғармаси Самарқанд вилояти бўлими раиси Шўхрат Неъматов. — Бу ерда яратилган шарт-шароитларни кўриб кўзингиз қувонади. Фарзандларимиз, набираларимиз таҳсил олиш билан бирга касбухунар ўрганишяпти. Утган йили мактабда битирган ёшларнинг олий таълимга қамрови 25 фоизга ташкил этган экан. Бу йил 51 фоизга чиқибди. Мактабда рус, инглиз, француз тиллари ўқитилади. Бу эса битирувчиларнинг тил билишига, меҳнат бозорида муносиб ўрнини топишига замин бўлади.

"Joy akademiy" ўқув маркази асосчиси Шодийрхон Абдуйойтов Сингапур менежментни ривожлантириш институтини тугаллаган. Оқдарёлик бу йигит бугунги кунда дунёнинг қучли бешта-лигига кирувчи Харвард университетига талабаси. У келажакда ўзи туғилиб ўсган ҳудуд ёшларининг олим олишига шароит яратишига аҳд қилган.

— Оқдарёнинг Пичоқчи маҳалласида туғилганман, шу ерда мактабни тамомлаган, нуфузли олийгоҳларда ўқиш шарафига муяссар бўлдим, — дейди Шодийрхон Абдуйойтов. — Президентимиз билан учрашувда Харвард университетини битириб, қишлоғимизга қайтиш ниятим борлигини айтдим. Урганганларим, бор салоҳиятимни юртимиз

ва ҳовуз аввалги ҳолича сақлаб қолинган бўлиб, алоҳида қаровга олинган. Қўқаламзорлаштирилмаган майдонлар 2 гектардан зиёд бўлади. Мажмуа деворлари миллий нақшлар, пардозбоп тошлар билан сайқалланади. Мажмуа атрофида улкан хиёбон, меҳмонхоналар, меҳмон уйлари, икки ён қисмида инфратузилма объектлари қурилмоқда.

Ишонамизки, дунё ислом оламидан бу ерга зиёратга келган меҳмонлар мажмуа салобати, бетакорлигидан ҳайратга тушиши, завқланиши турган гап. Умуман, бу ерда зиёратчилар учун ҳам, илми толиблар учун ҳам барча шароит манзиллари очилиш бўйича хизматлар бундан жуда хурсандман!

«Ота-онанга, сенга тарбия берганларга раҳматимни етказиб қўй!»

Давлатимиз раҳбари ҳудудларга ташрифи чоғида олдиндан белгиланган жойларга эмас, аҳоли турмуш тарзи билан танишиш мақсадида қутилмаганда оддий хонадонларга, таълим муассасаларига қиради, одамларнинг кайфияти билан қизиқад. Шунинг учун оқдарёлик фаоллар билан учрашув доирасида тумандаги 32-умумтаълим мактабиде бўлиб, бу ерда тадбиркорлар билан ҳамкорликда ўқувчиларни касбга ўқитиш тажрибаси билан танишди.

Таълим муассасасида ўқувчиларни 7-синфдан бошлаб маҳалла ва туманда талаба юқори бўлган ветеринар, агроном, мева-сабзавот қуриетиши, ипакчи, меҳелчи, автомобиль устаси каби 15 та касб-ҳунарга ўргатиш ва 2 та чет тилини ўқитиш йўлга қўйилган. Бу ишлар маҳаллий бюджет ва тадбиркорлар ҳисобидан ташкил қилинган бўлиб, ўқувчилар ўз меҳнатлари учун иш ҳақи оляпти. Давлатимиз раҳбари барча вилоятлар мактабга ҳам ва мактаб таълими бошқармалари раҳбарларига Оқдарёга бориб, бир ҳафта давомида ушбу тажрибани ўрганишни топширди.

— Мен шу мактабнинг собиқ ўқувчиси-ман, — дейди "Нуруний" жамғармаси Самарқанд вилояти бўлими раиси Шўхрат Неъматов. — Бу ерда яратилган шарт-шароитларни кўриб кўзингиз қувонади. Фарзандларимиз, набираларимиз таҳсил олиш билан бирга касбухунар ўрганишяпти. Утган йили мактабда битирган ёшларнинг олий таълимга қамрови 25 фоизга ташкил этган экан. Бу йил 51 фоизга чиқибди. Мактабда рус, инглиз, француз тиллари ўқитилади. Бу эса битирувчиларнинг тил билишига, меҳнат бозорида муносиб ўрнини топишига замин бўлади.

"Joy akademiy" ўқув маркази асосчиси Шодийрхон Абдуйойтов Сингапур менежментни ривожлантириш институтини тугаллаган. Оқдарёлик бу йигит бугунги кунда дунёнинг қучли бешта-лигига кирувчи Харвард университетига талабаси. У келажакда ўзи туғилиб ўсган ҳудуд ёшларининг олим олишига шароит яратишига аҳд қилган.

— Оқдарёнинг Пичоқчи маҳалласида туғилганман, шу ерда мактабни тамомлаган, нуфузли олийгоҳларда ўқиш шарафига муяссар бўлдим, — дейди Шодийрхон Абдуйойтов. — Президентимиз билан учрашувда Харвард университетини битириб, қишлоғимизга қайтиш ниятим борлигини айтдим. Урганганларим, бор салоҳиятимни юртимиз

равнақи учун сафарбар қилишга сўз бердим.

— Ўғлим Президент билан учрашганида у ота-онанга, сенга тарбия берганларга раҳматимни, саломимни етказиб қўй, дебди. Бу сўзлардан бошим осмонга етди, ниҳоятда фахрландим, — дейди Шодийрхоннинг отаси Толибхон Абдужалилов.

Шу ўринда айтиш керакки, Президентимиз томонидан ёшлар таълим-тарбиясига қаратилган эътибор, IT технологияларининг жорий этилиши катта самара бераётир. Мана, масалан, Самарқанд шаҳридаги 9-иқтисодлаштирилган давлат умумтаълим мактаби

оранжерея-иссиқхона комплекси, Виварий — биологик илмий-тадқиқотлар лаборатория биноси, ботаник тадқиқотлар ва гербарий илмий лаборатория биноси ҳамда талабалар ошхонаси барпо этилди.

— Ҳаётимнинг қарийб 60 йили шу факультет билан боғлиқ, — дейди Самарқанд давлат университети профессори Худойёр Келдиёров. — Эски бино хом гиштдан қилинган ва нураб, носоз ҳолатга келиб қолган эди. Қисқа вақт ичида халқаро стандартларга жавоб берадиган Виварий — биологик илмий-тадқиқотлар лабораторияси қурилди. Бу шунақанги жиҳозландики, бирор-бир яқин мамлакатларда бундай жиҳозлар йўқ. Мана, қилса бўлар экан-ку!

— Мен 9 йил давомида Хитой Халқ Республикасининг турли илмий текшириш институтларида фаолият олиб бордим, — дейди университет профессори Хуршид Бозоров. — Илмий тадқиқот йўналишини онкология, кимётерапия соҳасида дори воситаларини синтез қилишдан иборат. Бу ишларни ханкорликда олиб бориш учун АҚШ, Япония, Германия ва Хитой давлатларидан етук профессор, олимларни тақлим этдим. Президентимиз бизнинг гоғларимизни қўллаб-қувватлаб, уни молиялаштириш манбаларини ҳам белгилаб берди. Бунинг натижасида келажакда онкология йўналишида дори воситаларини синтез қилиб, саноятга етказиб берадиган, жаҳон фармбозорида катта эҳтиёжга эга бўлган препаратларнинг Ўзбекистон брендини яратиш имконияти пайдо бўлди.

«Бугун янги Ўзбекистон шиддатли ривожланиш йўлидан бормоқда. Учинчи Ренессанс халқни бир мақсад йўлида бирлаштирди, келажак пойдеворига тамал тоши қўйди. Мамакатимизда олиб борилаётган кенг қўламли ислохотлар жараёнида Самарқанд ҳам кундан-кунга ўзгаришти, ривожланипти. Бунинг Президентимиз ташрифидан кейин янада янги марраларни қўзғалаётган самарқандлик зиёлилар, маърифатчилар, тадбиркорлар, қўйингки, оддий одамларнинг гап-сўзларидан, кайфиятидан ҳам билиб олса бўлади. Уларнинг эртанги кунга, келажакка бўлган ишончи устувор. Ишонч бор жойда эса бунёдкорликлар, янгиланишлар бардавомдир.»

Давлатимиз раҳбари ҳудудларга ташрифи чоғида олдиндан белгиланган жойларга эмас, аҳоли турмуш тарзи билан танишиш мақсадида қутилмаганда оддий хонадонларга, таълим муассасаларига қиради, одамларнинг кайфияти билан қизиқад. Шунинг учун оқдарёлик фаоллар билан учрашув доирасида тумандаги 32-умумтаълим мактабиде бўлиб, бу ерда тадбиркорлар билан ҳамкорликда ўқувчиларни касбга ўқитиш тажрибаси билан танишди.

Таълим муассасасида ўқувчиларни 7-синфдан бошлаб маҳалла ва туманда талаба юқори бўлган ветеринар, агроном, мева-сабзавот қуриетиши, ипакчи, меҳелчи, автомобиль устаси каби 15 та касб-ҳунарга ўргатиш ва 2 та чет тилини ўқитиш йўлга қўйилган. Бу ишлар маҳаллий бюджет ва тадбиркорлар ҳисобидан ташкил қилинган бўлиб, ўқувчилар ўз меҳнатлари учун иш ҳақи оляпти. Давлатимиз раҳбари барча вилоятлар мактабга ҳам ва мактаб таълими бошқармалари раҳбарларига Оқдарёга бориб, бир ҳафта давомида ушбу тажрибани ўрганишни топширди.

Университет илмий салоҳияти 100 фоизга етади

Президент ташриф буюрган манзиллардан яна бири — Самарқанд давлат университети. Бу масканда 25 мингдан ортиқ талабалар таълим олади. Унинг тасарруфида Агробиотехнологиялар ва озик-овқат ҳавфсизлиги, Мухандислик физикаси, Туркология илмий-тадқиқот институтлари ташкил этилган.

Жорий йилда Биокимё институту университетнинг биология ва кимё факультетлари негизиде очилди. Таълим муассасаси учун еттига янги бино қурилди. Мингдан ортиқ ўринга эга 2 та ўқув биноси, мажлислар зали,

оранжерея-иссиқхона комплекси, Виварий — биологик илмий-тадқиқотлар лаборатория биноси, ботаник тадқиқотлар ва гербарий илмий лаборатория биноси ҳамда талабалар ошхонаси барпо этилди.

— Ҳаётимнинг қарийб 60 йили шу факультет билан боғлиқ, — дейди Самарқанд давлат университети профессори Худойёр Келдиёров. — Эски бино хом гиштдан қилинган ва нураб, носоз ҳолатга келиб қолган эди. Қисқа вақт ичида халқаро стандартларга жавоб берадиган Виварий — биологик илмий-тадқиқотлар лабораторияси қурилди. Бу шунақанги жиҳозландики, бирор-бир яқин мамлакатларда бундай жиҳозлар йўқ. Мана, қилса бўлар экан-ку!

— Мен 9 йил давомида Хитой Халқ Республикасининг турли илмий текшириш институтларида фаолият олиб бордим, — дейди университет профессори Хуршид Бозоров. — Илмий тадқиқот йўналишини онкология, кимётерапия соҳасида дори воситаларини синтез қилишдан иборат. Бу ишларни ханкорликда олиб бориш учун АҚШ, Япония, Германия ва Хитой давлатларидан етук профессор, олимларни тақлим этдим. Президентимиз бизнинг гоғларимизни қўллаб-қувватлаб, уни молиялаштириш манбаларини ҳам белгилаб берди. Бунинг натижасида келажакда онкология йўналишида дори воситаларини синтез қилиб, саноятга етказиб берадиган, жаҳон фармбозорида катта эҳтиёжга эга бўлган препаратларнинг Ўзбекистон брендини яратиш имконияти пайдо бўлди.

— Бугунги кунда Биокимё институтида 8 талми йўналишида 2800 нафар талаба таҳсил олмақда. Умуман, университетда 12 та илмий ва 67 та ўқув лаборатория бор. 2025 йилгача илмий салоҳият 100 фоизга етказилади, — дейди Самарқанд давлат университети ректори Рустам Холмуродов. — Институтда Ўзбекистон иқтисодийотига ижобий таъсир бера оладиган, ишлаб чиқариш даражасига олиб чиқадиган тадқиқотлар йўзқилади ва амалиётга таътиб этилади. Бунинг учун имкон ҳам, рағбат ҳам, шароит ҳам бор. Биз энди турли ишлаб чиқариш корхоналари, завод-фабрикалар билан экспорт қилиш мумкин бўлган даражадаги юқори интеллектуал қийматга эга маҳсулотлар бера оламиз. Бунинг учун илмий салоҳиятимиз ҳам етарли.

Янги ташаббуслар қулоч ёймоқда

— Янги Ўзбекистоннинг таррақийёт стратегияси барча йўналишда аҳоли фаровонлиги, инсон қадрини улуғлаш гоғаси мужассам, — дейди Самарқанд тумани ҳокими Сирожиддин Усмонов. — Бирорта соҳа йўқки, Президентимиз эътиборидан четда қолган бўлса! Биз ана шунга қараб, ўз ишларимизни ташкил этишимиз керак. Шу мезон асосида иш тутилса, ўз-ўзидан муаммоларнинг ечими топилади. Президентимизнинг Самарқандга ташрифи чоғида берган кўрсатмалари, топшириқлари кундан-кунга ҳаётимиз, фаолиятимиз мазмуни бўлиши керак, деб ўйлайман.

Эсимда, Президентимиз вилоятимизда раҳбар бўлиб ишлаётган пайтда Самарқанд туманининг Хишрав қўрғонига туташ ташландик ҳудуддаги улкан чиқиндиҳонани йўқотиш учун жуда катта меҳнат қиланди. Чиқиндиҳонанинг бадбўй, қўланса ҳиди нанкин шаҳарга,

Ўзбекистон шиддатли ривожланиш йўлидан бормоқда. Учинчи Ренессанс халқни бир мақсад йўлида бирлаштирди, келажак пойдеворига тамал тоши қўйди. Мамакатимизда олиб борилаётган кенг қўламли ислохотлар жараёнида Самарқанд ҳам кундан-кунга ўзгаришти, ривожланипти. Бунинг Президентимиз ташрифидан кейин янада янги марраларни қўзғалаётган самарқандлик зиёлилар, маърифатчилар, тадбиркорлар, қўйингки, оддий одамларнинг гап-сўзларидан, кайфиятидан ҳам билиб олса бўлади. Уларнинг эртанги кунга, келажакка бўлган ишончи устувор. Ишонч бор жойда эса бунёдкорликлар, янгиланишлар бардавомдир.

Дарҳақиқат, буюк тарихда ҳеч нарса исиз кетмайди. У халқларнинг қонида, тарихий хотирасида сақланади ва амалий ишларида намоён бўлади. Ўз тарихига, тўлланган тажрибага, дунёда энг катта бойлик саналган интеллектуал салоҳиятга қучур ҳурмат билан ёндашиш эса ҳар қандай давлатнинг моддий ва маънавий тарақийоти асосини ташкил этади, десак, айни ҳақиқатдир.

Шу маънода айтганда, бугун янги Ўзбекистон шиддатли ривожланиш йўлидан бормоқда. Учинчи Ренессанс халқни бир мақсад йўлида бирлаштирди, келажак пойдеворига тамал тоши қўйди. Мамакатимизда олиб борилаётган кенг қўламли ислохотлар жараёнида Самарқанд ҳам кундан-кунга ўзгаришти, ривожланипти. Бунинг Президентимиз ташрифидан кейин янада янги марраларни қўзғалаётган самарқандлик зиёлилар, маърифатчилар, тадбиркорлар, қўйингки, оддий одамларнинг гап-сўзларидан, кайфиятидан ҳам билиб олса бўлади. Уларнинг эртанги кунга, келажакка бўлган ишончи устувор. Ишонч бор жойда эса бунёдкорликлар, янгиланишлар бардавомдир.

Бир пайтлар соҳибқирон Амир Темур томонидан салтанат меҳвари сифатида эъзозланган бу замин давлатимиз раҳбарининг саёй-ҳаракати билан бугун яна олий мартабали раҳбарлар машваратлар ўтказадиган, минтақадаги ҳавфсизлик ва иқтисодий ҳамкорлик масалаларини муҳокама этадиган дунё чорраҳасига айланди. Самарқанд бу ерда олий даражадаги меҳмонларни қабул қилиш билан бирга, бугунги даврга ҳамнафас бўлиб, эртанги кунга, келажакка ишонч билан қадам ташламоқда.

Нуруллоҳ ОСТОНОВ, Абдулазиз ЙЎЛДОШЕВ («Халқ сўзи»).

ундан ташқарига ҳам етиб борарди. Етти чақирим наридан пйёда ёки машинада ўтган одамнинг ҳам нафаси бўғилиб қоларди. Ушанда катта саёй-ҳаракатлар билан ана шу ҳолатга барҳам берилган эди.

Энди манзара бутунлай ўзгарди. Қачонлардир самарасиз ҳисобланган 37 гектарлик майдонда барпо этилаётган сановат ва сервис мажмуасида Самарқанд санояти ва иқтисодийотини янада ривожлантирувчи, умумий қиймати 2 трлн. 79 млрд. сўмлик 7 та лойиҳа амалга ошириляпти. Умуман олганда, кейинги 5-6 йил ичида илгари аграрчиликка иқтисодлаштирилган туман тадбиркорларининг саёй-ҳаракати, инвесторларнинг кўплаб сармоа киритиши натижасида сановатлашган ҳудудга айланди, шунинг ҳисобига аҳолининг турмуш тарзи янада фаровонлашди.

Давлатимиз раҳбари ҳудудда барпо этиладиган 20 та кичик корхона аҳамиятига алоҳида тўхталиб, лойиҳаларни тезлаштириш, ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш, маҳаллийлаштириш даражасини ошириш ҳамда тумани ишсизликдан холи ҳудудга айлантириш бўйича топшириқлар берди. Ҳозир ана шулар устиде иш олиб бораляпти.

— Президентимиз 11 гектарлик майдонда қурилиб, яқинда ишга тушадиган автомобиллар эҳтиёт қилмалари бозорини кўздан кеңиб, бизга тегишли кўрсатма ва топшириқларни берди, — дейди комплекс менежери Мухаммадсоа Аҳмедов. — Янада дўконларида 3 мингта иш ўрни яратилди. 751 та сановат кичик тадбиркорлар учун, автомобилларга хизмат кўрсатиб, даромад топаётган ишбилармонлар учун қулай платформа вазифасини ўтайди. Умуман, ушбу лойиҳаларда ўн мингта яқин аҳоли доимий иш билан таъминланади.

Дарҳақиқат, давлат тадбиркорга, тадбиркор эса давлатга ишонса, муваффақиятлар заңжирини бир-бирига уланаверади. Самарқанд шаҳри ҳудудининг Наврўз маҳалласидаги рух ва полимер билан қопланган металл листлар тайёрлашга иқтисодлаштирилган "Азияметаллпроф" МЧЖ жойлашган ҳудуди ҳам 4-5 йил олдин қаровсиз, ҳамма яширинча чиқинди ташлаб кетадиган жой эди. Корхонага 33 млн. долларлик тўғридан-тўғри хорижий инвестиция киритилиб, 2018 — 2022 йилларда хитойлик ҳамкорлар билан биргаликда умумий қиймати 110 млн. долларлик лойиҳалар амалга оширилди.

Бу маҳсулотлар илгари Ўзбекистонга чет давлатлардан олиб келинарди. Бугунги кунда ана шу импорт ўрнини босадиган, экспортбоп сифатли маҳсулотлар Европа ва Грузия, Озарбайжон давлатларига жўнатилляпти. Утган йили корхона томонидан 65 млн. АҚШ долларига яқин маҳсулот экспорт қилинди.

Жамоа бугунги кунда яна бир йирик, пўлат эритиш лойиҳаси устиде ишлаяпти. Қиймати 196,3 млн. АҚШ долларини булган ушбу лойиҳанинг ишга тушиши натижасида корхонада йилига 800 минг тонна металл ишлаб чиқариш йўлга қўйилади.

Ўтмиши улуғвор, бугуни чароғон

Кўҳна ва хамиша навқирон Самарқанд шаҳри бетакор шарқона руҳи ва қиёфаси, бой тарихи, бу ерда сақланиб қолган ноёб, ҳар қандай одамни ҳайратга соладиган обидалари билан сайёрамизнинг турли ўқалариде афсонавий шаҳар сифатида маълуму машҳурдир.

"Оламда шундай номлар борки, улар кишини ҳаёлга қўмдиради, уларнинг сеҳри у номларни эшитганинг ёки ёзувини кўрганинг ҳамон дарҳол таъсир эта бошляпти. Ҳаёлот сари етаклядиган номлар орасида тасаввуримизни ром этадиган бир ном бор. У ҳам бўлса Самарқанддир", деган эди ЮНЕСКОнинг 1987 — 1999 йиллардаги Бош директори Федерико Майор бу афсонавий шаҳарга ташрифи чоғида.

